

Vrijleggen en plaatsen bracket

Soms komen tanden of kiezen niet op die leeftijd door, waarop ze eigenlijk door zouden moeten komen. Oorzaken hiervoor kunnen zijn een gebrek aan ruimte, een ongeval of erfelijkheid.

In deze folder kunt u lezen hoe de werkwijze is bij het vrijleggen van tanden of kiezen en het plakken van een bracket, welke nazorg nodig is en welke complicaties kunnen optreden.

De folder geeft algemene informatie. Mocht bij u de algemene regel niet gelden, dan wordt u hierover mondeling geïnformeerd door de kaakchirurg, de verpleegkundige of de tandartsassistente. Met vragen kunt u bij de poli Mond-Kaak-Aangezichts-chirurgie (MKA) terecht.

Vrijleggen en bracket plakken

Voor het vrijleggen van een tand of kies wordt plaatselijke verdoving gebruikt. De verpleegkundige/tandartsassistente dekt het gebied steriel af.

Als de tand of kies aan de gehemelte kant is gelegen, haalt de kaakchirurg een klein stukje van het slijmvlies van het gehemelte weg. Indien nodig zal er wat bot rondom weggeboord worden.

Is de tand of kies aan de wangkant gelegen, dan maakt de kaakchirurg een flapje waaronder de kroon van de tand of kies te zien is. In beide gevallen hevelt de kaakchirurg de tand of kies een beetje los. Daarna plaatst hij een bracket op de kroon van de vrijgelegde tand of kies, waaraan een kettinkje is bevestigd. Dit kettinkje wordt met een hechtdraad aan de beugel of tandvlees bevestigd. Het slijmvlies (gehemelte) of het flapje wordt gehecht. De hechtdraad bestaat uit materiaal dat na 12 tot 14 dagen vanzelf oplost. U hoeft hiervoor niet terug te komen.

De behandeling duurt gemiddeld 20 minuten.

De tandarts/orthodontist gebruikt het kettinkje om het gebitselement in de tandboog te begeleiden. Daarom is het noodzakelijk dat u binnen een week na behandeling een afspraak heeft bij de tandarts/orthodontist. Heeft u nog geen afspraak, maak deze dan zo spoedig mogelijk.

Nazorg

De verdoving is na 2 tot 4 uur uitgewerkt. Tot die tijd mag u niet eten of drinken om verslikken en/of bijten op de ongevoelige lip, tong of wang te voorkomen.

U begint gelijk met koelen om zwelling enigszins te voorkomen. Koelen kan met ijsklontjes in een zakje en een washand of een coldpack. U koelt met tussenpozen. Maximaal 5 minuten koelen, ongeveer een half uur niet, dan weer 5 minuten koelen, enzovoort. Dit herhalen tot u naar bed gaat.

Goede mondhygiëne is belangrijk voor een snelle genezing.

Houd de mond goed schoon door na elke maaltijd uw tanden, kiezen en tandvlees te borstelen. Ook over het wondje dient geborsteld te worden.

Ga **niet** spoelen, dit voorkomt nabloeden van de wond.

Vijf dagen niet spoelen, dus ook niet na het tandenpoetsen.

Omdat u een wond in uw mond heeft, is het mogelijk dat uw bloed zich met het speeksel vermengt en u daardoor enkele dagen roze/licht rood speeksel heeft. Dit is normaal en niet verontrustend.

De eerste week na de behandeling is het belangrijk dat u niet rookt en/of alcohol nuttigt. Dit is slecht voor de wondgenezing.

Er zijn geen beperkingen wat betreft het eten en drinken. Het is juist van belang dat u goed blijft kauwen. U kunt eventueel de eerste 3 tot 4 dagen na de behandeling tussen de maaltijden op een suikervrije kauwgum kauwen.

Bijverschijnselen

U kunt de volgende bijverschijnselen verwachten:

- Pijn gedurende vier tot vijf dagen.
- Zwelling
- Nabloeding
- Koorts gedurende drie tot vier dagen.

Deze bijverschijnselen zijn op zich geen reden om u ongerust te maken. Hieronder is te lezen wat u eraan kunt doen.

Pijn

Nadat de verdoving is uitgewerkt, kunt u pijn krijgen. Deze is goed te bestrijden met pijnstillers. Welke pijnstillers voor u het meest geschikt zijn, wordt met u overlegd. Indien nodig krijgt u een recept hiervoor.

Zwelling

Na de behandeling kan uw wang flink gaan zwellen en gaat uw mond minder ver open. Hierdoor kan ook het slikken wat moeilijker gaan. Dit is een normaal gevolg van de behandeling. De zwelling zal na twee tot drie dagen het grootst zijn en daarna weer afnemen.

Door uw wang te koelen is de zwelling enigszins te voorkomen.

Koelen kunt u doen met ijsklontjes in een plastic zakje in een washand, een koud washandje of een coldpack. Het beste kunt u direct na de behandeling beginnen met koelen en dit de rest van de dag met pauzes tussendoor blijven doen.

Zonnewarmte kunt u het beste vermijden.

Soms ontstaat er ook een bloeduitstorting. Uw wang blijft dan langer dik en verkleurd. Dit is niet ernstig en gaat meestal vanzelf over.

Nabloeden

De eerste uren na de behandeling kan de wond nog iets bloeden. Dat gaat meestal vanzelf over. Wanneer de wond na enige tijd (verschilt per patiënt) nog blijven bloeden (dikke klodders donker rood bloed), dan kunt u het volgende doen.

U neemt een schone zakdoek en maakt daarmee uw mond schoon en droog. Zeker **niet** gaan spoelen! Dan neemt u een tweede schone zakdoek waarin u een knoop legt. De knoop legt u op de wond en u klemt uw kaken een half uur stevig op elkaar. Het is belangrijk dat er druk op de wond wordt uitgeoefend, waardoor de bloeding stopt.

Mogelijke complicaties

In de onderkaak loopt een zenuw die het gevoel verzorgt in de tanden en kiezen, tandvlees, lip en kin. Hierdoor kan (uiterst sporadisch) na de behandeling een tijdelijke en soms een blijvende gevoelsstoornis in de onderlip, kin of tong ontstaan.

Wanneer bellen

- Als de wond ondanks uw maatregelen blijft bloeden.
- Wanneer na 4 of 5 dagen de pijn en/of zwelling niet minder wordt, maar juist toeneemt.
- Als u koorts krijgt boven de 38,5°C. Een kleine verhoging is normaal.

Mocht u de eerste dagen in de avond/nacht of het eerste weekend na de behandeling klachten krijgen mag u contact opnemen met de SEH. Telefoonnummer: (0475) 38 22 54

Natuurlijk kunt u op werkdagen tussen 8.00 uur en 16.00 uur altijd bellen met de poli Mond-Kaak-Aangezichts chirurgie wanneer u vragen heeft of zich ongerust maakt.

Polikliniek Mond-Kaak-Aangezichts chirurgie

Telefoonnummer (0475) 38 21 21

Samengevat

- Goed koelen.
- Goede mondhygiëne. Tand en kiezen na elke maaltijd poetsen evenals het wondje.
- **Vijf** dagen **niet** spoelen.
- Goed kauwen. Geen maaltijden overslaan en niet uitsluitend vloeibaar voedsel eten.
- Eventueel suikervrije kauwgum nemen.
- **Eén** week **niet** roken en/of alcohol drinken.